

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Nyitólétre minden garmond sor 40 fillér.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Ujból a nemzethez!

— ápr. 19.

Közel két esztendeje már, hogy dicső katonáink érettségük küzdő harcaiban. Nincs az a fáradtság, szenvedés, melyet e hosszú idő alatt el ne szenvedtek volna, csak hogy megkíméljék bennünket attól a rettenetes csapástól, mely ellenségeink győzelme esetén érhetne volna hazánkat. Az oroszoknak a Kárpátokban, a szerbeknek a Szerémségben végbevitt pusztításait idézzük csak emlékünkből, ha azt akarjuk megtudni, hogy mitől szabadítottak meg bennünket dicső katonáink.

Életükkel, vérével, szenvedéseikkel áldoztak értünk a mi hős katonáink. Ezzel szemben nézzük, vajjon mit áldoztunk mi, akik itthon maradtunk. Bizony, a mi áldozatunk az övékhez képest vajmi csekély. Az, hogy távollétük alatt munkánk egy kissé megszaporodott, hogy talán egy s más dologban hiányt szenvedünk, igazán semmire katonáink áldozatához képest, mert könnyen elvisszélhetjük. Sokat, nagyon sokat kell tehát tennünk, hogy méltók legyünk érettségük harcoló hőseinkhez, hogy mi is viszonzzuk valamivel azt a nagy áldozatot, melyet érettségük hoznak.

Ha ők azt kérik tőlünk, hogy mindenünket adjuk oda nekik, a miért megvédtek bennünket, még az sem volna teljesíthetetlen kívánság.

De katonáink ezt nem kívánják. Mindössze azt kívánják, hogy róluk ne feledkezzünk meg. Ha néha gondolunk rájuk, vagy küldünk nekik valamit a harctérre, ezzel még nem teszünk eleget kötelességünknek. Nem, mert nekünk kell arról gondoskodnunk, hogy ruhával, élelemmel, fegyverrel stb. jól el legyenek látva. Mindezekre most az állam újból kölesont kér polgáraitól és nekünk ezt a kölesont, mint már háromszor tettük a háború alatt, meg kell adnunk, mert annak minden fillérje a harctéren levő véreink javát szolgálja.

Most tehát, mikor ismét a nemzethez fordul az állam kölesonért, újból mindenkinek oda kell adnia megtakarított pénzét. Nagynak és kicsinynek egyaránt kötelessége ez. A kisemberek is, akiknek csak pár koronájuk van, teljesíthetik ezt a kötelességüket, mert a pénzügyminiszter 50 és 100 koronás járulékkölesonnel ismét lehetővé teszi a kisösszegű jegyzéseket. Hogy pedig ezekből a kisösszegekből milyen sok millió gyűlhet

egybe, azt leginkább bizonyítják a hitelszövetkezetek hadiköleson-gyűjtései, melyek az első három hadikölesonnál közel 200,000 kisember jegyzéséből mintegy 200 milliót gyűjtöttek az államnak. Most is cselekedjünk úgy, mint a három elsőnél! Ha csak 50 vagy 100 koronánk van, akkor annyit, akinek többje van, az többet jegyezzen e hitelszövetkezeteknél, melyek a kisösszegű jegyzéseket gyűjtik.

Fel tehát mindnyájan! Ne hiányozzék senki! Gazdag, szegény egyaránt tegye meg kötelességét a hazáért, mert mindenkinek csak úgy áld meg a magyarok Istene, ahogy a hazáért kötelességét teljesíti!

Jegyezzünk a IV. hadikölesonre.

Minden diesekedési vágyakozás nélkül mondhatjuk, hogy a vidéki sajtó hatalmasan kivette részét az eddigi három háborús köleson fényes sikereiből. Ezt nemcsak a pénzintézetek tudják, hanem köszönő iratában maga a pénzügyminiszter ur is nyilvánosan elismerte.

Mi azonban, a sajtó szerény munkásai, nem az elismerés kedvéért dolgozunk, agítalunk, hanem hazafiúi lelkesedésből, kötelességérzetből és azért a jóleső öntudatért, hogy fáradozásunknak látván — látást megvan a gyümölcse. Ez sem diesekvés, hanem dicséret. Dicsérete annak a becsületes, hű magyar népnek, amelynek lelkében a mi kezünk szétszórtá magvak termő talajra találtak. Ö vendünk, hogy felvilágosításaink, meggyőző igaz beszédeink eljutottak a legelrejtettebb zughelyre is és még a legzsugoribb lelkek aggodalmait is bizalomra tudták váltani a nagy, hazafias, igaz ügy iránt, melynek sikere nemcsak a nemzetnek, hanem mindazoknak az egységeknek is hasznára vált, akik kioktatásainkat megértve a hadikölesonre aláíratkoztak.

Ma már mindenki tudja, hogy háborús kölesont jegyezni: annyi, mint a legeslegjobb helyre fektetni a pénzcsékét. Sehol olyan biztos helye nincs és sehol annyi hasznos nem hajt a tőke, mint hogyha az államnak adjuk köleson. Ennek dus kamatait még unokáink is élvezhetik, ha pedig időközben földbe vagy akármilyen vállalkozásba akarjuk befektetni: a hadikölesonnel éppen úgy fizethetünk, mint bár akármilyen más nagy bankóval...

Most is azt mondjuk tehát, amit előzően már oly sokszor — és hál Istennek nem hiába — ismételtünk, hogy ha eljön az ideje, siessen mindenki hadikölesont jegyezni.

Ezzel kiki magának és családjá-

nak használ. De egyuttal siettetni a háború végének sóvárgott elérkezését. A háborús kölesonnel frontjainkat erősítjük, diadalainkat szaporítjuk. Mentül több hadiköleson, annál több győzelem.

Minél hosszabb lesz az új — negyedik — hadiköleson jegyzésének listája: annál rövidebb lesz a háború.

A mezőgazdasági munkálatok.

*

A falusi előjáróságok nem hajtják végre a kormány rendelkezését.

— Panaszkodnak a munkások nélkül álló asszonyok. — Amin gyorsan segíteni kell.

— ápr. 19.

Ahol derűsen kacagó, hol könnyedén szeles április vagy egy hét óta nagyon csunya fordult ugyan s a sok esőzés megakaszt mindent és semmivé tesz sok reményt; de majd csak vége lesz ennek is. Az időjárást még nem tudjuk szabályozni, ezen tehát nem segíthetünk. Van azonban egy másik baj is s ezen már inkább lehetne segíteni. Künn a falvakban ugyanis sok helyen komoly panaszok és fájdalommal felajdulások törnek ki a lelkekből, mert sokan nem tudják megmunkálni a földet. A minap néhány környékbeli parasztasszony járt Ujhelyben és sirva mondták el, hogy nem áll rendelkezésükre elegendő munkaerő és vetetlen és munkálatlan emiatt a föld.

Elmondották ezek az asszonyok, hogy a vármegye intézkedéseit otthon, a faluban nem hajtják végre. Ugyanis a kormány elrendelte a gazdasági bizottságok megalakítását. Ez meg is történt. A vármegye intézkedett, hogy a községekben ellenőrizték a helyzetet és ahol nincs munkaerő, oda küldjenek embert, sőt vontató állatokat is. A kormány üdvös intézkedése és a vármegye utasító határozata azonban néhol csak papíron maradt, mert a falvakban senkinek sem menni a mások segítségére és mindenki azt hangoztatja, hogy előbb a maga földjét művelje meg. A napszámért meg 30 koronát követelnek.

Megtörtént, hogy egyesek kaptak lovakat, de embert nem. Reggel már jöttek a lovakért és elvették. Így aztán nem volt se ember, se állat; a földek pedig munkálatlanul és bevetetlenül, ugaron maradnak.

A központ nem lehet mindenütt jelen, nem ellenőrizheti, hogy végre hajtják-e a rendelkezéseket. A baj most a községekben van, ahol előbb az otthonmaradottak földjét művelik meg és csak az után kerül a sor azon földekre, melyeknek nyomorult tulajdonosai a harctereken véreznek. A kormány rendelete a gazdasági munkabizottságok tekintetében nagyon üdvös és ökonomikus, azonban minden nemes és hasznos intézkedés megtörik a falusi önkényeskedésen, a sógorság-komaság elvén, amely győzedelmeskedik még a mai rettenetesen súlyos időkben is. Pedig ha a föld vetetlen marad, annak az ország vallja kárát, mert nem lesz fölös termék és mi fogyasztási cikkek nélkül fogunk állni.

A gazdasági munkabizottságok

helytelen és rossz irányú működéséért csak a közvetlen előjáróságokat lehet felelőssé tenni. A kormány idejekorán gondoskodott mindenről, a központ, a vármegye szigorú utasításokat küldött a főszolgabírákhoz, de egyes községekben mindez hajótörést szenved és azok, akik valóban rá vannak utalva a segítségre, mert hozzátartozójuk: a férj, a gyerekek a harctereken vannak, nem részesülnek segítségben és pártfogásban.

A középiskolák reformja.

*

Nem lesznek új tankönyvek.

— ápr. 19.

A középiskolák tantervének reformjáról az utolsó időben számos ellenőrizhetetlen hír került forgalomba. Hiteles információt végett egy fővárosi tudósító dr. Ilsvay Lajoshoz, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium államtitkárához fordult, aki a következő felvilágosítást volt szives adni:

— Csakugyan van szó gyökeres reformokról, de ezeknek a rendetei még nem valók a nyilvánosság elé. A legközelebbi iskolai évet minden esetre a mostani tanterv érvényességében nyitják meg, mert hiszen a készülő reformokat az országos közoktatásügyi tanácsnak is meg kell tárgyalnia, azoknak a parlamentben is keresztül kell menniük és törvényt válniuk.

— Híre járt, hogy a háború folytán változott földrajzi és történelmi viszonyok tanítására ideiglenes intézkedéseket léptetnek életbe — jegyezte meg a tudósító.

— Erről nincs szó. Igaz ugyan, hogy a háború a történelem- és földrajz tanítás dolgában megnehezítette a pedagógusok helyzetét, de minden tanár maga meg bírja értetni a tanítványaival a változásokat, anélkül, hogy a tanítás rendjét gyökeresen át kellene alakítani.

— Arról is beszélnek, hogy a legközelebbi tanév megkezdésétől kezdve a kultuszminiszterium új tankönyvek kiadását nem engedni meg.

— Még eddig semmiféle rendelet nem jelent meg erre vonatkozólag. De hogy a jövőben nem kerül-e erre sor, nem tudom. Az bizonyos, ha valaki most akarja nagyobb szabású új tankönyvet kiadni és hozzánk fordulna tanácsért, mi azt ajánlanánk neki, hogy ne kezdjen most olyan vállalkozásba, melylyel esetleg hiábavaló munkát végez. Ezt tudják is a tankönyvkiadók és alig hiszem, hogy akármelyiküknek is eszébe jut, hogy most új tankönyvekbe fektesse tőkét.

— A jövő tantervben helyet kap a német nyelv intenzívebb tanítása is?

— Erről most nem nyilatkozhatok. Ez a tervezett reform általános nagy kérdései közé tartozik.

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy keretel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Ujból a nemzethez!

— apr. 19.

Közel két esztendeje már, hogy dicső katonáink érettségük küzde-
nek a harcerekén. Nincs az a fáradtság, szenvedés, melyet e
hosszu idő alatt el ne szenved-
tek volna, csak hogy megkíméljen-
nek bennünket attól a rettenetes
esapástól, mely ellenségeink győ-
zelme esetén érhetne volna hazá-
kat. Az oroszoknak a Kárpátok-
ban, a szerbeknek a Szerémség-
ben végbevitt pusztításait idézzük
csak emlékünkből, ha azt akarjuk
megtudni, hogy mitől szabadított-
tak meg bennünket dicső kato-
náink.

Életükkel, vérével, szenvedé-
seikkel áldoztak értünk a mi
hős katonáink. Ezzel szemben
nézzük, vajjon mit áldoztunk mi,
akik itthon maradtunk. Bizony, a
mi áldozatunk az övékhez képest
vajmi csekély. Az, hogy távollé-
tük alatt munkánk egy kissé meg-
szaporodott, hogy talán egy s más
dologban hiányt szenvedünk, igaz-
án semmire katonáink áldozatá-
hoz képest, mert könnyen elvi-
selhetjük. Sokat, nagyon sokat
kell tehát tennünk, hogy méltók
legyünk érettségük harcoló hőseink-
hez, hogy mi is viszonzzuk va-
lamivel azt a nagy áldozatot, me-
lyet érettségük hoznak.

Ha ők azt kérik tőlünk, hogy
mindenünket adjuk oda nekik, a
miért megvédtek bennünket, még
az sem volna teljesíthetetlen ki-
vánság.

De katonáink ezt nem kíván-
ják. Mindössze azt kívánják, hogy
róluk ne feledkezzünk meg. Ha
néha gondolunk rájuk, vagy kül-
dünk nekik valamit a harctérre,
evvel még nem teszünk eleget
kötelességünknek. Nem, mert ne-
künk kell arról gondoskodnunk,
hogy ruhával, élelemmel, fegy-
verrel stb. jól el legyenek látva.
Mindezeket most az állam ujból
kölesönt kér polgáraitól és ne-
künk ezt a kölesönt, mint már
háromszor tettük a háboru alatt,
meg kell adnunk, mert annak
minden fillérje a harctéren levő
véreink javát szolgálja.

Most tehát, mikor ismét a nem-
zethez fordul az állam kölesönt,
ujból mindenkinek oda kell adnia
megtakarított pénzét. Nagynak és
kicsinynek egyaránt kötelessége
ez. A kisemberek is, akiknek csak
pár koronájuk van, teljesíthetik
ezt a kötelességüket, mert a pénzü-
gyminiszter 50 és 100 koronás
járdékkölesönt ismét lehetővé
teszi a kisösszegű jegyzéseket.
Hogy pedig ezekből a kis össze-
gekből milyen sok millió gyűlhet

egybe, azt leginkább bizonyítják
a hitelszövetkezetek hadikölesön-
gyűjtései, melyek az első három
hadikölesönnél közel 200,000 kis-
ember jegyzéséből mintegy 200
milliót gyűjtöttek az államnak.
Most is cselekedjünk úgy, mint a
három elsőnél! Ha csak 50 vagy
100 koronánk van, akkor annyit,
akinek többje van, az többet je-
gyezzen e hitelszövetkezeteknél,
melyek a kisösszegű jegyzéseket
gyűjtik.

Fel tehát mindnyájan! Ne hiá-
nyozzék senki! Gazdag, szegény
egyaránt tegye meg kötelességét
a haza s értünk küzdő hőseink
íránt, mert mindenkit csak úgy
áld meg a magyarok Istene, ahogy
a haza iránti kötelességét teljesíti!

Jegyezzünk a IV. hadikölesönrre.

Minden dícsőkedési vágyakozás
nélkül mondhatjuk, hogy a vidéki
sajtó hatalmasan kivette részét az ed-
digi három háborus kölesön fényes
sikereiből. Ezt nemcsak a pénzintézet-
ek tudják, hanem köszönő iratában
maga a pénzügyminiszter ur is nyil-
vánosan elismerte.

Mi azonban, a sajtó szerény mun-
kásai, nem az elismerés kedvéért dol-
gozunk, agitálunk, hanem hazafiúi
lelkeseedségből, kötelességerzetből és
azért a jóleső öntudatért, hogy fára-
dozásunknak látván — látást megvan
a gyümölese. Ez sem dícsőkévés, ha-
nem dícsőrete. Dícsőrete annak a be-
esületes, hü magyar népnek, amely-
nek lelkében a mi kezünk szétszórta
magvak termő talajra találtak. Ő ven-
dünk, hogy felvilágosításaink, meg-
győző igaz beszédeink eljutottak a
legelrejtettebb zughelyre is és még a
legsugoribb lelkek aggodalmait is
bizalomra tudták váltani a nagy, ha-
zafias, igaz ügy iránt, melynek sikere
nemesak a nemzetnek, hanem mind-
azoknak az egyeseknek is hasznára
vált, akik kioktatásainkat megértve
a hadikölesönrre aláíratkoztak.

Ma már mindenki tudja, hogy
háborus kölesönt jegyezni: annyi,
mint a legeslegjobb helyre fektetni
be a pénzeszkét. Sehol olyan biztos
helye nincs és sehol annyi hasznót
nem hajt a tőke, mint hogyha az ál-
lamnak adjuk kölesön. Ennek dus
kamatait még unokáink is élvezhetik,
ha pedig időközben földbe vagy akármí
vállalkozásba akarjuk befektetni: a
hadikölesönrrel éppen úgy fizethetünk,
mint bár akármí más nagy bankó-
val...

Most is azt mondjuk tehát, amit
előzően már oly sokszor — és hál
Istennek nem hiába — ismételtünk,
hogy ha eljön az ideje, siessen min-
denki hadikölesönt jegyezni.

Ezzel kiki magának és családjá-

nak használ. De egyuttal sietteti a
háboru végének sóvárgott elérkezé-
sét. A háborus kölesönnel frontjain-
kat erősítjük, diadalainkat szaporít-
juk. Mentül több hadikölesön, annál
több győzelem.

Minél hosszabb lesz az uj — ne-
gyedik — hadikölesön jegyzésének
listája: annál rövidebb lesz a háboru.

A mezőgazdasági munkálatok.

A falusi előljárások nem hajt-
ják végre a kormány rendeletét.

— Panaszkodnak a munkások
nélkül álló asszonyok. — Amin
gyorsan segíteni kell.

— apr. 19.

Ahol derűsen kacagó, hol köny-
nyedén szeles április vagy egy hét
óta nagyon esnyára fordult ugyan
s a sok esőzés megakaszt mindent és
semmivé tesz sok reményt; de majd
csak vége lesz ennek is. Az időjárást
még nem tudjuk szabályozni, ezen
tehát nem segíthetünk. Van azonban
egy másik baj is s ezen már inkább
lehetne segíteni. Künn a falvakban
ugyanis sok helyen komoly panaszok
és fájdalmas feljajdulások törnek ki
a lelkekből, mert sokan nem tudják
megmunkálni a földet. A minap né-
hány környébeli parasztasszony járt
Ujhelyben és sirva mondták el, hogy
nem áll rendelkezésükre elegendő
munkaerő és vetetlen és munkálatlan
emiatt a föld.

Elmondották ezek az asszonyok,
hogy a vármegye intézkedéseit ott-
hon, a faluban nem hajtják végre.
Ugyanis a kormány elrendelte a gaz-
dasági bizottságok megalakítását. Ez
meg is történt. A vármegye intézke-
dett, hogy a községekben ellenőriz-
zék a helyzetet és ahol nincs munka-
erő, oda küldjenek embert, sőt von-
tató állatokat is. A kormány üdvös
intézkedése és a vármegye utasító ha-
tározata azonban néhol csak papíron
maradt, mert a falvakban senkisésem akar
menni a mások segítségére és min-
denki azt hangoztatja, hogy előbb a
maga földjét művelje meg. A nap-
számért meg 30 koronákat követelnek.

Megtörtént, hogy egyesek kaptak
lovakat, de embert nem. Reggel már
jöttek a lovakért és elvitték. Így az-
tán nem volt se ember, se állat; a
földek pedig munkálatlanul és beve-
tetlenül, ugaron maradtak.

A központ nem lehet mindenütt
jelen, nem ellenőrizheti, hogy végre-
hajtják-e a rendeleteket. A baj most
a községekben van, ahol előbb az ott-
honmaradtak földjét művelik meg
és csak az után kerül a sor azon föl-
dekre, melyeknek nyomorult tulajdono-
sai a harcerekén véreznek. A kormány
rendelete a gazdasági munkabizottsá-
gok tekintetében nagyon üdvös és öko-
nomikus, azonban minden nemes és
hasznos intézkedés megtörik a falusi
önkényeskedésen, a sógorság-komaság
elvén, amely győzedelmeskedik még
a mai rettenetesen súlyos időkben is.
Pedig ha a föld vetetlen marad, an-
nak az ország vallja kárát, mert nem
lesz fölös termék és mi fogyasztási
cikkek nélkül fogunk állni.

A gazdasági munkabizottságok

helytelen és rossz irányu működése-
ért csak a közvetlen előljárásokat
lehet felelőssé tenni. A kormány ide-
jekorán gondoskodott mindenről, a
központ, a vármegye szigorú utasítá-
sokat küldött a főszolgabírákhoz, de
egy-egy községekben mindez hajótörést
szennved és azok, akik valóban rá van-
nak utalva a segítségre, mert hozzátar-
tozójuk: a férj, a gyerekek a harc-
erekén vannak, nem részesülnek se-
gélyben és pártfogásban.

A középiskolák reformja.

Nem lesznek új tankönyvek.

— apr. 19.

A középiskolák tantervének re-
formjáról az utolsó időben számos
ellenőrizhetetlen hír került forgalom-
ba. Hiteles információt végett egy
fővárosi tudósító dr. Ilosvay Lajos-
hoz, a vallás- és közoktatásügyi mi-
niszterium államtitkárához fordult, aki
a következő felvilágosítást volt szives
adni:

— Csakugyan van szó gyökeres
reformokról, de ezeknek rendeletei még
nem valók a nyilvánosság elé. A leg-
közelebbi iskolai évet minden esetre
a mostani tanterv érvényességében nyit-
ják meg, mert hiszen a készülő re-
formokat az országos közoktatásügyi
tanácsnak is meg kell tárgyalnia,
azoknak a parlamentben is keresztül
kell menniök és törvényté válniök.

— Híre járt, hogy a háboru foly-
tán változott földrajzi és történelmi
viszonyok tanítására ideiglenes intéz-
kedéseket léptetnek életbe — jegyezte
meg a tudósító.

— Erről nincs szó. Igaz ugyan,
hogy a háboru a történelem- és föld-
rajztanítás dolgában megnehezítette a
pedagógusok helyzetét, de minden ta-
nár maga meg bírja értetni a tanítvá-
nyaival a változásokat, anélkül, hogy
a tanítás rendjét gyökeresen át kel-
lene alakítani.

— Arról is beszélnek, hogy a leg-
közelebbi tanév megkezdésétől kezdve
a kultuszminiszterium új tankönyvek
kiadását nem engedje meg.

— Még eddig semmiféle rendelet
nem jelent meg erre vonatkozólag.
De hogy a jövőben nem kerül-e erre
sor, nem tudom. Az bizonyos, ha va-
lami most akarna nagyobbabásu új
tankönyvet kiadni és hozzánk for-
dulna tanácsért, mi azt ajánlanánk
neki, hogy ne kezdjen most olyan
vállalkozásba, melylyel esetleg hiába-
való munkát végez. Ezt tudják is a
tankönyvkiadók és alig hiszem, hogy
akármelyiküknek is eszébe jut, hogy
most új tankönyvekbe fektesse tőkétét.

— A jövő tantervben helyet kap
a német nyelv intenzivebb tanítása is?

— Erről most nem nyilatkozha-
tok. Ez a tervezett reform általános
nagy kérdései közé tartozik.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy harcok az olasz fronton.

Budapest, ápr. 18.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:
Orosz és délkeleti hadszíntér:

Változatlan.

Olasz hadszíntér:

A tenger melléki harcvonalon az olaszok tegnap helyenként élénkebb tevékenységet fejtettek ki.

Trieszt felett két ellenséges repülő jelent meg, akik bombavetéssel a polgári lakosság köréből két egyént öltek meg, ötöt megsebesítettek. Repülőgépeink az ellenséges repülőgépeket Grádóig üzték és ott eredményesen bombákat dobtak egy olasz torpedónaszádra.

A Doberdó-fensík déli szakaszán és a görzi hídfőnél tüzérségi harcok fejlődtek ki. Sagoránál csapataink ma reggel az ellenség egy támadását, nagy veszteséget okozva az olaszoknak, visszavertek.

A tolmeini hídfő késő éjszakaig élénk tüzérségi tűz alatt állott.

A karinthiai és tiroli harcvonalon a tüzérségi harc változatlan heveséggel tartott. Leghevesebb volt a Col di Lanán, ahol az ellenség tüzelése estére pergőtűzzé fokozódott. Ejjél után az olaszok itt általános támadásba mentek át. A támadást visszavertük. Később az ellenség a Col di Lana nyugati csucát több ponton fetrobbantotta és a teljesen szétrombolt badállásba benyomult. A harc ott még folyik.

A Sugana-völgyben, ahol az olaszok az utóbbi időben előőrseinket ismételt támadásokkal zavarták, az ellenséget ellentámadásunk előretolt állásából visszavetette. Itt 11 olasz tisztet és 600 sebesületlen katonát fogtunk el és 4 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Nagy német siker Verdunnél.

Berlin, ápr. 18.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Tüzérségünk az angol állásokat St.-Eloi környékén bőveséges tűz alá vette. Az egyik általunk megszállott robbantási tölesér ellen intézett gyengébb kézigranát támadást éjjel könnyűszerrel visszavertük.

A lobaseei csatorna mindkét oldalán és Loostól északkeletre időnként élénkebb kézigranátharc fejlődött. Neuville környékén és Beuvreignesnél robbantottunk fel több aknát.

A Maas mindkét oldalán levő harcterületen igen heves tüzérségi harcok zajlottak le. A folyótól jobbra alsószász csapatok rohammal foglalták el a franciák állásait a saudromont majortól 700 méternyire délre fekvő kőbánya mellett és a Thiaumont majortól északnyugatra levő hegygerincen sebesületlen foglyokban 44 tiszt, köztük 3 törzstiszt és 1646 főnyi legénység, továbbá 50 sebesült katona jutott kezünkre. Mindezek neveit ép úgy nyilvánosságra fogják hozni a Gazettes des Ardennesben, mint ahogy közzé fog tétetni az e háboruban elfogott összes franciák, így a Maas területén folyt harcokban február 21-ike óta eddig elfogott 715 tiszt és 38,155 főnyi legénység neve is. Erre a megjegyzésre a félhivatalos francia kísérlet szolgáltatott okot, hogy adatainkat kétségbe vonták.

Az ellenség támadási kísérleteit a Caille-erdőnél és ez-erdőben részben már akkor, midőn a támadásra készen álltak, részben midőn támadásra indultak, tűzünkkel megghiustottuk. A Voewre-sikságon, valamint a Verduntól délkeletre emelkedő magaslatokon lévő állásaink ellen St.-Michiel környékéig rendkívül tevékeny volt a francia tüzérség.

Keleti hadszíntér:

A dúnaburgi hídfőben ma reggel a Garbunovkától délre lévő állásaink előtt keskeny arcvonalon intézett orosz támadások az ellenség nagy veszteségei mellett omlottak össze.

Balkáni hadszíntér:

Lényegesebb esemény nem történt.

A sárospataki főiskola áthelyezése ellen.

Írta: dr. Kálniczky Géza,
kassai kir. ítélőtáblai bíró.

— ápr. 19.

Az alábbi cikket már csak azért is közöljük, hogy olvasóink az ellenvéleményekről is tájékozva legyenek, — megjegyezzük azonban, hogy mi az eddig elfoglalt álláspontunkat nem adjuk fel.

Sok szó esik mostanában a Lorántffy és Rákócziak régi iskolájáról. Mióta a tanári kar a jogi és teológiai fakultásoknak Miskolcra való áthelyezését javaslatba hozta, sűrűn jelennek meg a fővárosi és vidéki lapokban közlemények, melyek a volt hallgatóknak érzületet gyakran sértő módon huzzák meg a lélekharangot a sok református ember szívével összenőtt alma mater felett, viszont a terv ellenzőinek védekezése nem egyszer túllő a céllon és nem válogatja az eszközöket a tanári kar állásfoglalásának az elítélésében.

A sok között feltűnt dr. Patak Lászlónak a Budapesti Hirlapban közölt tartalmas cikke, mert az író a magyar kultúra és Kassa, mint a jövő egyetemi székhely érdekében tiltakozik a terv megvalósítása ellen. Az áthelyezés kérdése azonban elég nagy jelentőségű, hogy azt a helyi érdekek háttérébe szorítsa mellett egyedül a reformátusoknak emlékeit irányadó-nak véve, minél több oldalról megvilágítsuk.

Tagadhatatlan, hogy a változott viszonyok a sárospataki főiskolát érintették, de a magyar vallás sok híve-nél meggyökeresedett az a meggyőződés, hogy a főiskola népszerűségének csorbulásához a vezetésénél elkövetett hibák és a tanári kar évek óta tartó viszáljai is hozzájárultak, más talán mélyrehatóbb okokon kívül. De hogy ezeknek az okoknak előbb nem tulajdonítottak oly döntő súlyt, mely a főiskolának régi székhelyén megszűntetését eredményezhette volna; mutatja a jogakadémiai tanári karának az 1912 évben történt állásfoglalása, mikor Sárospataknak előnyeit kiemelve ragaszkodott az ottani jogakadémia fentartásához, a teológiai főiskolára nézve pedig ezek a kérdések a nyilvánosság előtt ily kiélezett alakban szóba sem kerültek.

Oly rövid idő után az újabb állásfoglalás szükségét sokan nem fogják belátni, figyelembe véve azt is, hogy a majd két éve tartó háboru épen a főiskolákra nézve rendkívüli viszonyokat idézett elő és igazat fog-nak adni dr. Patakknak, ki cikkében helyesen utalt arra, hogy e kérdés most nem időszzerű, hanem a háboru után a főiskolák országos rendezésével kapcsolatban oйдandó meg.

Mégsem zárkozzunk el, ha már az áthelyezés terve nyilvánosságra került, annak a megvitatásától: kívánatos-e a református egyház érdekében a főiskolának Miskolcra helyezése?

Az áthelyezést pártolók is elismerik, hogy ennek akadályaként első sorban a történelmi mult alapján hagyományként átszállt az a felfogás szolgál, mely a sárospataki főiskolában nemcsak a reformátusok kulturfejlődésének hathatós tényezőjét látja, hanem ápolóját annak a szellemnek, mely a Magyarország önállóságáért folytatott küzdelmekben a nemzet erejét megerősítette. De a földrajzi helyzet is inkább Sárospatak, mint Miskolc mellett szól, mert a magyar kultúra és a református egyház érdeke megegyezik abban, hogy a nemzeti vidékekhez közel a főiskola oly helyen legyen, mely távolabb esik az ország északkeleti részén összezsúfolott jogakadémiáktól.

Azonkívül Miskolcra a jogakadémia hallgatói számának megnövekedésétől sem várható a református felekezeti jeleg oly megnyilvánulása,

mint Sárospatakon, pedig csak ez a szempont szolgálhatna legfőbb indokul annak, hogy a többi jogakadémiahoz közel egy református jogi főiskola fentartassék. Végül a főiskolának elvitele maga után vonná a Sárospatakon maradt gimnázium hanyatlását. Ezekhez viszonyítva az az elvitathatatlan előny, amelyet a főiskola áthelyezésénél, az anyagi előfeltételek esetén, Miskolcra mint nagyváros nyújthat, nem lehet döntő legfőbb református előtt az áthelyezés szükségességének a kimutatására.

E terv ellen kell, hogy a sárospataki főiskola volt hallgatói is állást foglaljanak. Mikor ezt teszik, a református egyház javát mozdítják elő. Tarkintse bár a modernebb színben feltűnő felfogás a történelmi multra vonatkozást meghaladottak, ők bizonyára más meggyőződésben vannak. A Sárospatakon áptott történelmi hagyományok vezetik most is győzelemre a református egyház fiait és a békeidők beálltával csak ezeknek a hagyományoknak a fentartása adhatja meg az erőt, hogy a magyar nemzet eszme érdekében is, egyházuink sikerrel vehesse fel a küzdelmet a nemzetközi alapon álló szociális törekvésekkel szemben.

A megindult mozgalom élénkítőleg fog hatni a reformátusok közéletére és a világi elem nagyobb érdeklődése mellett a Tiszánaiuni egyházkerület érintő sok fontos kérdés körül majd megvitatásra: de az eredmény csak az lehet, hogy a Sárospatakhoz kötött vallási és kulturális érdeket jobban felismerve, a hívek megvédik, sőt a virágzás magasabb fokára hozzák a sok évszázadot élt főiskolát.

SZINHÁZ

** Vagy ő, vagy senki. (Premier. Ritkán volt még olyan sikere operett-bemutatónak Ujhelyben, mint Eysler szép zenéjű operettejének, melyet a fővárosban a Vígsház gárdája hozott színre a Néopogera színpadán. Nyugodtan s tizás nélkül megállapíthatjuk, hogy abból a formás sikerből, mely a szombati ujhelyi premiert s a vasárnapi második előadás kísérte, nagyobb rész irható a társulat kiváló művészi munkájának és az egyes vezető tagok remek alakításának javára, mint amintő részt az egyébként elég talpraesett libretto és a bájos muzsika követelhet. A darab kétségtelenül a jobb fajta természetvaló, de mégis nem az a gyújtó hatású sláger, ami az utóbbi években az Éva, Leányvásár stb. voltak, vagy amintő ujjában a Legénybuesu, Másnás Miska. Hogy mégis Ujhelyen páratlanul meleg sikert aratott, az a pompás előadás érdeme.

Művészi nivó, gondos összejátszajellemezte az előadást, amelyből Krémer, Falussy és Terecsányi alakításai emelkedtek ki különösen. Terecsányi Viki, a társulat szubrettje az estén mutatkozott be, nagyon jó nyösen. Keilemes, meggyerő színjátszajelenség; játéka, éneke s táncja egyaránt ügyes. A közönség nagy lelkeslépéséi során bizonyára még fokozódott fog. Falussy gyönyörű hangja, a ritinos játéka ezuttal is sok tapsot aratott. Krémer nemcsak mint a darab avatott rendezője érdemelt ki nagy elismerést, de mint színész is kabala alakítást produkált, amely domináns a színpadot. Nyílt színi tapsok és közönség folytonos derültsége juttalmazták játékát. Ugyesek voltak Szendrői, Révész Böske, Kardos Ede, Faith Gizi, Rózsahegyfi Ilona stb. Andor Zsiga, a társulat nagy tehetségű karnestere a mostoha viszony ellenére is a lehetőségig kibontakozó érvényre juttatta a darab zenei értékeit. Kétségtelen, hogy ha a zenekar, amit most már remélni lehet, — megérkezik, e nagyképzettségű művész vezetése alatt fényes operett-elő-

okat fog kitűnő gárd

** A fa Molnár Fer színművét, társulat por Ilma, Fodor játszották kiválóan. Z tegnap elő előtti fényb lentumát, ciáját, mely dicsértünk, kidomborító kítás volt perdülő, és adás.

** Ka Ma, szerda kedvelt ka vel nagysz Pásztoron összes kiva a Nemzeti szikus egy

** Lio lődés előzi A főváros kert arató a Lion Le pekben Fo mával, Cs

— N

zempléni Tivadar b bérlo fel ván főisp a fölötti Zemplén retét mi ébresztet a felsőze jaira. Elh hogy an nak, amé te az or beli köte gondvise Örül, érlelte a gyar!-ja

— G Tóth Alaj ki jelenle teljesít sz sz Marg nárnót. E 3 éves G hirtelen el folytán a városzert mélyen s gyászjelen jos és ne lei a meg mélységes életük nap életének napján itt az Istenné tőlünk. D délután fe földnek a szerint a kánk, pih

— A lyezése. E cíó a sáro helyezése nári kar melynek megmenté az egyhá megyeiek kérdéssel. házmegeye niel elnök értekezlete hangulag a sárospat való áthe zempontj

sokat fog produkálni Fodor Oszkár kitünő gárdája.

**** A farkas.** Tegnap, kedden este Molnár Ferenc egyik leghatásosabb színművét, a Farkast ujtotta fel a társulat pompás előadásban. L. Zikó Ilma, Fodor Oszkár és Fenyő Aladár játszották a három parádés szerepet kiválóan. Zikó Ilma népszerűsége a tegnapi előadás után ismét a tavalyelőtti fényben csillog, Fodor nagy talentumát, átható színészi intelligenciáját, melyet már a Mandarin-bkn dicsértünk, a tegnapi est még jobban kidomborította. Nívós, értelmes alakítás volt a Fenyőé is és ezáltal is perdülő, összevágó volt az egész előadás.

**** Kabaret Pásztor Zoltánnal.** Ma, szerdán este az újhelyi közönség kedvelt kabaret-művészeinek fellépésével nagyszabású kabaret lesz, melyen Pásztoron kívül fellépnek a társulat összes kiváló tagjai is és színre kerül a Nemzeti Színház műsorának klaszszikus egyfelvonása: *Gringoire*.

**** Lion Lea.** Múltán nagy érdeklődés előzi meg a holnapi bemutatót. A fővárosban ez idén legnagyobb siker aratott szenzációs Bródy-darab, a Lion Lea kerül színre a főszerepekben Fodorral, Fenyővel, Zikó Ilmával, Császár Kamillával stb.

HIREK.

— Nagy adomány a felsőzempléni építési akcióra. *Ofner* Tivadar bodrogolaszii lakos, nagybérlő felkereste *Szinyei* István főispánt és kifejezést adva a fölötti lelkesedésének, hogy Zemplén társadalmának lelkiismeretét mintegy varázsütésre felébresztette, 3000 koronát tett le a felsőzempléni építési akció céljaira. Elmondta, hogy rég érezte, hogy annak a birtokos osztálynak, amelynek vagyonát nem érte az orosz invázió, lelkiismeretbeli kötelessége leróni halálját a gondviselés iránt.

Örül, hogy ezt a érzését tetté érlelte a főispán „Talpra magyar!”-ja.

— Gyász. Sulyos csapás érte dr. Tóth Alajos sátoraljai helyi ügyvédet, ki jelenleg mint tartalékos főhadnagy teljesít szolgálatot és feleségét, *Pilász Margit* áll. polg. leányiskolai tanárnót. Egyetlen szép kis gyermekük, 3 éves Gyuszikájuk váratlanul, egy hirtelen kifejlődött halálos betegség folytán elhunyt. A gyászestéről, mely városszerte nagy részvétet keltett, a mélyen sujtott szülők a következő gyászjelentést adták ki: Dr. Tóth Alajos és neje *Pilász Margit* mint szülei a megszakadásig fájdalmas szívük mélyesége bánatával tudatják, hogy életük napfénye, drága kis Gyurikájuk életének harmadik évében, születése napján itt hagyott bennünket, mert az Istennek anyalka kellett s elvette tőlünk. Drága kis testét f. hó 16-án délután fel 3 órakor adjuk át az anyaföldnek az ev. ref. vallás szertartása szerint a köztemetőben. Drága Gyurikánk, pihenj édesen a viszolátásig!

— A sárospataki főiskola áthelyezése. Erőteljesen megindult az akció a sárospataki akadémia Miskolcra helyezése érdekében. A főiskola tanári kara megindította az akciót, melynek egyetlen célja, a főiskola megmentése a pusztulástól. Most már az egyházkerületbe tartozó egyházmegyeiek is kezdenek foglalkozni a kérdéssel. A felsőborsodi ref. egyházmegyei lelkészei Szentmártoni Dániel elnökelete alatt Sajószentpéteren értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag megállapodtak abban, hogy a sárospataki akadémianak Miskolcra való áthelyezését a kettős akadémia szempontjából szükségesnek és helyesnek tartják. Az értekezleten jelen volt *Vadászy Pál* esperes is.

— Hősi halál. Mély részvéttel vesszük a hírt, mely ismét egy nagyreményű, hős zempléni ifju embernek a becsület mezején való elhunytáról számol be. *Reviczky Ádám*, *Reviczky Imre* bánóczi földbirtokos 21 éves, nagy reményekre jogosító fia, ki a háboru kitörésének első napján önként jelentkezett s vonult be katonának s ki azóta számtalanszor megmutatta magyar vitézségét, — a szerbiai fronton is 3 hónapig harcolt, — e hó 8-án az olasz fronton hősi halált halt. Közviszteleiben álló szülei már csak az elhunyt hős fiuk temetésének megtörténtéről kapták meg a szomorú értesítést és a fényképfelvételeket, melyek a hős végtisztességéről készültek.

— Hadiestély Tokajban. A tokaji Weisz féle magániskola a napokban nagyszerű hadiestélyt tartott, melyen a város és a környék színe-java megjelent. A művészi gonddal összeállított műsoron *Prékopa Adél*, *Margitay Jolán*, *Margitay Klára*, *Virágh Mariska*, *Komássy Anna*, *Neumann Margit*, *Farkas Rózi*, *Fránki Margit*, *Mandzák Ilona*, *Kazateay Ilona*, *Felhős Anna*, *Gál Ilona*, *Löwy Alice*, *Brauer Ilona* és mások szerepeltek kiváló színészi készséggel. A zongorakiséretet *Löwyné Weisz Regina* látta el művé, szívesen. Az est főérdeme *Prékopa Adél* azonkívül *Löwyné Weisz Regina* tanítónőket illeti, kik fáradságot nem ismervé buzgólkodtak az estély sikere érdekében, mely az elesett hősök özvegyeinek és árváinak 283 koronát, a kárpáti falvak javára pedig 284 koronát eredményezett.

— Naptáregyesítés. Az eperjesi, hajdudorogi és munkácsi egyházmegyei hívők régi óbaja teljesült, mert — mint teljesen megbízható és illetékes helyről értesülünk, — a hosszas kérelem után végre Rómában már aláírták azt, hogy a gör. kath. magyarok, elvetve a *Julian-naptárt*, végre a *Gergely-naptár* szerint ünnepelethetnek. Az új naptár június 21-ikén lép életbe s már a *Péter-Pál* ünnepet együtt ülik meg a római katolikusokkal.

— A zempléni sorsjáték sikerért. A következőkben folytatjuk a zempléni sorsjáték céljaira szolgáló gyűjtésnek lapunkban már megkezdett közlését: *Ambrózy Nándorné* gyűjtése: *Neogrady Antal* két aquarell. *Szinyei Merse* István főispán küldött 100 koronát sorsjegyekre. *Dókus Ernő* küldött 100 koronát sorsjegyekre. *Hutterer Mária* két horgolt Decken. *Gróf Hadik-Barkóczy Endre* egy pompás ezüst kenyérfosar. *Hadik Hella* grófnő küldött 50 koronát sorsjegyekre. *Kottán Györgyné* 6 koronát sorsolási tárgyra. *Benecsi Leona* *Háboros Album*, 12 képpel. *Báró Pongrácz Jenőné* küldött 10 koronát sorsjegyekre. *Wiczmándy Odón* küldött 20 koronát sorsjegyekre. *Reviczky Jenőné* egy festett bőr diványpárna. *Báró Sennyey Miklósné* újabban 5 *Werner Werkstätte* doboz. *Hammerberg Jenőné* egy diszes bronzváza. *Andrássy Róza* egy festett fafaragású Block. *Kazinczy Arthurné* 1 bélyegalbum, 1 könyv, 1 kis ridikül, 1 cigarettatárcsa, 1 hamutartó, 1 váza. *Patay Sámuelné* 1 porcelán bombonier, 1 porcelán kosárka, 1 nipp, 1 fa képráma. *Haas Bertalanné* 15 korona sorsolási tárgyakra.

— Mindent a hadseregnek! A honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala egy magyar gazda szakszerű, üdvös ajánlatára a hadviselésre nézve elsőrangban fontos akciót indított és sürögösen kéri Magyarországot gazdatársadalmának áldozat-kezes segítségét ebben az akcióban. A ló és szarvasmarha tavasszal elhullatja téli szőrét, ez a szőr az állatok nyírása vagy vakarása után könnyen összeszedhető, hogy azután a hadvezetőség takaró és nemez gyártására használhassa. A hivatal kéri tehát a

gazdaszöveget, hogy az említett szőröket gyűjtse össze és 5 kgr.-on felüli mennyiségeket közvetlenül a Hadsegélyező Hivatal átvételi különítményéhez (IV. Váci-utca 38.); a kisebb csomagokat pedig a gazdaskörök vagy szövetkezetek vezetősége útján küldje fel. A küldemények „Táborban levő katonák részére szánt szeretetadomány” megjelöléssel vasuton és postán díjtalanul szállíttatnak.

— A divatörület ellen. Komolyan és nagy arányokban bontakozik ki az a mozgalom, amely ögróf *Pallavicini Györgyné* és *Tormay Cecil* vezetése alatt indult meg. Most már a kivétel nemes és kitaró harcáról van szó, amelyet lelkes és a mai időkhöz méltó felhívást vezet be. Hatvan főrangú és más előkelő urnó aláírásával szól a kiáltvány Magyarország asszonyaihoz és leányaihoz, hogy fogadják meg az új háborus divatparancsolatját. A hat pont lényege a következő:

A felhívást aláírja kötelezi magát, hogy simul ahhoz a divathoz, amely már a nyárra a mostaniból alakul ki, de egyszerű, takarékos és célszerű lesz és amelyet a magyar szabók, kereskedők és iparosok közreműködésével állapítanak meg e mozgalmak intézői. Kötelesek erre azok az aláírók is, akik a francia, angol és amerikai divatlapokat mellőzik, vagy csak a megállapodás szerint használják fel. Az aláíró tartózkodik az elenséges divatokat közvetítő cégektől, pártolja a mozgalomhoz alkalmazkodó cégeket s a mozgalmat, amelynek jelvényét viseli, terjeszti, számára hivatkozást gyűjt.

Bővebben nem kell már megokolni, mennyire kötelesség ehhez a küzdelemhez csatlakozni, hisz mindenki látja az utcán azt az örült pazarlást, amibe az érzéketlen divat belesodorta nőinket éppen a háboru alatt. Nem igazi magyar nő az, aki kimarad ebből a legtermészetesebb lemondásból, amely voltaképpen nem is lesz olyan szörnyű áldozat. És ha az volna is, a nagy érdekek, a végzetesen komoly idők és vérző hőseink méltán megkövetelhetik. A mozgalomhoz való csatlakozást ögróf *Pallavicini Györgyné* címén (Budapest, Fő-utca 21.) írásban lehet bejelenteni. (Telefon 169 09)

— Összeírjak a mérnököket és építészeket. A honvédelmi miniszterium rendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, amelyben elrendeli, hogy a területükön tartózkodó összes 18—50 éves mérnököket, építészeket és építőmestereket, akik a sorozásokon alkalmatlanok voltak, haladéktalanul írják össze. — Ezenkívül összeírandók azok a mérnökök, építészek és építőmesterek, a kik 50 és 60 év között vannak és hajlandók katonai szolgálatba lépni. Ugy a 18—50 évesek, mint az 50—60 évesek társadalmi állásuknak megfelelő tiszti rangot fognak kapni és a katonai parancsnokságok által végzendő építési és műszaki munkálatokon segídekeznek.

— Kérem a gazdákhöz. A „Raffia” néven ismert beviteli cikkben oly hiány van, hogy annak pótlásáról más módon kell gondoskodnunk. Mint szőlőkötözésre alkalmas anyagot ajánljuk a nedves, mocsaras helyeken található ugynevezett kötöszt, mely a filloxera előtti időkben általánosan használatban volt, továbbá a szalmát, sodronyt és a papiros-szalagot, mely utóbbival most végeznek beáztatási próbákat elég jó eredményel. Beszerezhető a Mezőgazdák Szövetkezeténél és a Kereskedelmi Muzeumnál Budapesten; de ebből sem lesz elegendő, úgy, hogy a szőlősgazdák rá lesznek utalva a kötöszt használatára. Ezen indokból a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület felkéri a gazdákat, hogy ha területükön ezen növény nagyobb mennyiségben található fel, azt ezidén gondosan kaszáltassák és szőlőkötözésre tartván fel, ebbeli készletüket a körülbüli mennyiség megjelölésével a szőlőbir-

tokossággal leendő közlés végett a Gazdasági Egyesülethez jelentsek be.

— Az 1916. évi tengeri maximális ára. A kormány rendeletet adott ki az 1916. évi termésből származó tengerikért, valamint száraz babért, borsóért és lencséért követelhető legmagasabb ár megállapításáról. Így a közönséges tengeri ára esőves állapotban métermázsánként 22 korona 50 és 28 korona 90 fillér között, morzsolt állapotban 30 és 34 korona között váltakozik, aszerint, hogy mikor van a szállítás ideje. A fajtengeri ára esőves állapotban 24 korona 75 fillér és 31 korona 45 fillér, morzsoltan 33 korona és 37 korona között mozog a szállítás ideje szerint. A bab métermázsája 56 korona, a borsóé 66 korona, a lencséé 66 korona. E megállapított maximális áraknál drágábban árusítani vagy vásárolni tilos.

— Használjunk jótékonyági számolócédulát! A hadsegélyező hivatal az érdekelt szaktestületek és a nagyközönség szerető figyelmébe ajánlja a jótékonyági számolócédulákat, amelyeket kizárólag a hivatal terjeszt, a nemes cél érdekeinek szigorú megővásával. A 2, 4 és 10 filléres számlodai, vendéglői és kávéházi számolócédulák a közönségnek igazán szerény önmegadózatásait jelentik és a guruló fillérek mégis ötvenezer koronát hoztak eddig az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára és az akeó további fokozott támogatása a háboru áldozatainak sok égő könynyét letörőlné. Az olyan szállodák, vendéglők és kávéházak részére, amelyek különleges számolócédulákat használnak, a hivatal művészi kivitelű jótékonyági bélyegeket bocsát rendelkezésre. Ez a jótékonyági bélyeg egyúttal a közönség filléres adományainak elismervényeül is szolgálhat. A hivatalnak ezen és egyéb jótékony célú kiadványai pórtómentesen rendelhetők meg a következő címen: A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala, V., Akadémia-utca 17. I. emelet. Telefon 46—99. A szállítás csak a pénz előzetes bevételese esetén pórtómentes.

— Magyar Hubertus jelvény. A honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatal megálapította a magyar Hubertus vadászjelvényt, amely a maga művészi formájában pompás emléke marad a világtörténeti nagy időknek és a magyar vadászok nemes áldozatkészségének, jövedelmével pedig az elesett hősök özvegyei és árvái alapját fogja gazdagítani. A magyar vadászok bizonyára kivétel nélkül megveszik és másokkal is megszerzetik ezt az 6 diesőséges emblémájukat. A Hubertus jelvény egyszerűbb kiállításban 2 koronába kerül, a díszesebbbe 5 koronába és a jövedelem az utolsó fillérig a nemzet vértanuinak hátramaradottjait illeti. Megrendelhető a Hadsegélyező Hivatal jelvényszaktályánál, Budapest, V., Akadémia-utca 17.

— Újabb rendelet az állattalomány védelmére. A földművelésügyi miniszter újabb rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságok első tisztviselőihez, hogy különböző gondot fordítsanak arra, hogy az illetékes közegek a szarvasmarhák levágását szigoruan ellenőrizzék s ne engedjék meg, hogy három éven aluli úszók kerüljenek levágásra. Minduntalan fordulnak elő olyan esetek, amelyek kétségtelenül bebizonyítják, hogy a husiparosok kijátszák a rendelkezéseket, az állatok passzusát pedig ismeretlen tettesek meghamisítják. — Rendkívül éber figyelemmel kell az ellenőrzést gyakorolni, mert különben nagyon sok visszaélés történik.

— Millió előkelő urhölgy használja a Földes féle Margit-crémet és Margit-szappant. Mindkettő a modern kozmetika egy nagyszerű vívmánya. Külön-külön s együtt is pompásan hatnak.

Használjunk hadisegélybélyegeket!

Hirek

a pittsburghi Magyar Híradó-ból.

A mieink Amerikában.

Hatalmas, lepedő formájú amerikai lapokat hozott ma szerkesztőségünk címére a posta. Pittsburghból jöttek az újságok, amelyek tele vannak furesa és különös háborús hírekkel és amelyek néha egész sepeciális szempontból tárgyalják a mérhetetlenül nagy játékot. A lapok míg hozzánk érkeznek, sok c. n. z. urán mennek át és hogy ezen sajtóorgánumok mennyire tárgyilagosak, arra nézve talán a legjellemzőbb, hogy a cenzura sehol sem talált belőlük kivetnivalót. A pittsburghi Magyar Híradóból vesszük át az alábbi két érdekes hírt:

Az amerikai zsidók áldozatkészsége.

A háború folytán a háborús zónába jutott helyeken inségbe jutott és szükségét szenvedő zsidóság felszólítására alakult egyesült felosztó bizottságának közzétett jelentéséből megtudjuk, hogy az amerikai zsidók ez ideig közel két millió 900 ezer dollárt adakoztak és küldöttek el hitorsosaik segítségére.

Olyan áldozatkészség ez, olyan páratlanul álló faj és testvéri szeretet, melyre csak bámulattal tekintetünk, amiből sokat tanulhatunk.

Az amerikai zsidók egymaguk többet adtak a háború áldozatai segélyezésére, mint a többi nemzetek itt élő gyermekei együtt és összesen gyűjtöttek hazájuk nyomorultjai javára, amely gyűjtéshez pedig a zsidóság szintén hozzájárul.

Többet adtak a zsidók, mint a mennyit a németek gyűjtöttek, akik pedig sok milliónyian élnek az Egyesült Államokban s akik között rengeteg sok dús gazdag ember, tőkés, nyereséskedő és gyáros van.

Azt sem mondhatja tehát senki, hogy „könnyű a zsidóknak, mert van pénzük.“ A németeknek sokkal több van, sokkal többen is vannak és még sem tudtak annyit összegyűjteni, mert nincs meg bennük az a végtelen nagy áldozatkészség, mely belőlünk, magyarokból is hiányzik.

Az amerikai zsidók az eddig összegyűjtött összegeket a következőleg osztották meg és küldték el: Az orosz zsidóknak elküldtek 1.285.000 dollárt, a lengyel és litvániai zsidóknak 860 ezer dollárt, az Ausztria-Magyarország területén élő zsidóknak 610.000 dollárt és Palesztinába 142 ezer dollárt.

Az amerikai Vörös Kereszt

A Vörös Kereszt, amely legelőször az orosz-török háborúban játszott nagy szerepet: a mostan folyó világ-háborúban mutatkozott be a maga tökéletességében.

Japannak egymilliónyolcszáz ezer tagból álló Vörös Kereszt Egylete van. A németországi Vörös Kereszt Egyletnek több, mint egy millió tagja van.

Amerikának 101 millió főnyi lakosságából azonban csak 30.000-en vannak olyanok, akik ennek a legnemesebb célokat szolgáló egyesületnek a tagjai. Csak most tették meg a lépést arra, hogy a tagok száma legalább egy millióra emeltesék fel.

És valóban, Amerikában, ahol a Vörös Kereszt szélesebb körű munkásságot fejt ki, mint Európában, legalább is ennyi tagra van szükség. Itt ugyanis nemcsak a háborúban való szolgálata a cél, hanem az is, hogy az Egyesület minden nagyobb nemzeti csapás, szerencsétlenség alkalmával igyekezzék a szenvedőkön segíteni.

Itt az ideje, hogy az amerikai Vörös Kereszt Egylet, amely esekély számú tagjaival eddig is olyan szép eredményt ért el: olyan taglétszámmal rendelkezzen, mely ez ország nagyságának megfelelően legyen.

Nem tehetne-e ezen a téren is valamit az amerikai magyarság?

Főszerkesztő és laptalajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**.

Boreladás.

1906. évi **Jászbor** fél literes üvegben 4 K. 50 f.
1904. évi **Szamorodni** literes " 4 K. 50 f.
1914. évi **Szamorodni** literje . . . 2 K. 40 f.
1915. évi **Pecsenye-bor** literje . . . 1 K. 80 f.

Fenti borok hordószám is eladók.

Dókus Mihály.**Kiadó lakás.**

A Kazinczy-utcai 44. sz. házban egy négy szobából és mellékhelyiségekből álló lakás 1916. évi május 1-től bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma
ügyvéd.**Hirdetmény.**

Gróf Dégenfeld József és gyermekei szinai, czirókabélai és pásztorhegyi uradalmának mintegy 900 katasztrális holdnyi mezőgazdasági művelés alatt álló része az 1916-ik gazdasági évre

haszonbérbe kiadó.

Akik ezen birtokrészt haszonbérbe venni kívánják, sziveskedjenek ajánlataikat 1000 korona bánatpénzzel alulirothoz bezárólag e hó 25-ig benyújtani.

A beadott ajánlat az ajánlattevőre nézve feltétlenül kötelező, réam nézve azonban csak az ajánlat kifejezett elfogadása esetén válik kötelezővé. Ha e hó 30-ig kifejezett elfogadási nyilatkozatot nem tennék, a beadott ajánlat kötelező volta az ajánlattevőre is megszűnik.

Kelt Debreczen, 1916. április hó 12. napján.

Dr. Gutfreund Sámuel,
ügyvéd.**SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT**

elmulasztására legalkalmasabb
és közkedvelt arckenőcsök: a

„Jelma Crém“**Lilium-arckenőcs****Sichulsky-arckenőcs**

1-1 tégely ára 1 K. 20 f., kis tégely 80 f., hozzá való szappan 70 f.

Kapható:

a **„Szt.-Antal“** gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Sátoraljaujhely. Nyomatott Ehler Gyula „Zemplén” könyvnyomtatóintézetében.

Kiadó lakás.

A Főutca 20. szám alatt emeleti utcái lakás azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Zsarnay Lajosné Csabai-kapu 14. szám Miskolczon.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT
Crème és Szappanhasználatát által arca
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crém utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyítiszta készítmény, mely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan 90 fill. Margit-pouder 1 kor. 20 fill. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára Aradon.

Kapható: minden gyógyszerertárban,
drogériában és illatszertá-
kedésben.**Kiadó**

egy kétszobás és egy kétszobás alkoból álló lakás folyó évi május hó 1 től

Bényey építésznél

Kazinczy-utca 65.

ROVÁS

című rovatot olvassa el
naponként a Budapesti
megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. A háborús helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bő hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész.

Egyes példány ára 12 fillér.

Kapható minden újságarusítóval.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 32 korona
Félévre . . . 16
Negyedévre . . . 8
Egy hónapra . . . 2 K. 50 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiazóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-u. 54.